

Per Stig Møllers tale ved møde i Rådet for Internationalt Udviklingssamarbejde

Taler

Per Stig Møller
Udenrigsminister

Dato

6. oktober 2003

Sted

Rådet for Internationalt
Udviklingssamarbejde, København

- 1 Velkommen til rådsmøde. Før jeg kommer ind på dagens emne - regeringens bud på de kommende års udviklingspolitiske prioriteter - vil jeg gerne sige Rådet en stor tak for det bidrag, der allerede er ydet til debatten. Jeg tænker især på sidste rådskonference i maj, hvor Globale Offentlige Goder var på dagsordenen, og hvor Rådet udviste imponerende appetit på også at kaste sig i lag med nye emner. Jeg håber, at der også i dag kan tænkes nyt og stort, så der fortsat kan bidrages til dansk bistand af høj kvalitet.

10

I dag skal det handle om de bud på nye prioriteter i udviklingsbistanden for de kommende år, som jeg i juni præsenterede med "En verden til forskel".

15

- Vores indsats for Afrika er blevet kommenteret flittigt de seneste dage. Det er blevet sagt, at omprioriteringerne i udviklingsbistanden er sket på bekostning af kampen mod aids og fattigdom.

- 25 Jeg vil gerne tage fat i disse to spørgsmål i dag: fattigdomsorienteringen og omprioriteringen af bistanden. Lad mig starte med fakta.

Det er korrekt, at bistandsniveauet til Afrika er faldet lidt målt i absolutte tal. Det er sket, fordi regeringen i 2002 reducerede den samlede bistand med 1,5 mia. kr. Det lovede vi at gøre i regeringsprogrammet, og det løfte blev holdt. På trods af at det samtidig blev besluttet at udfase bistanden til Eritrea, Malawi og Zimbabwe, holdt regeringen fast i det mangeårige princip om, at cirka 60 pct. af den bilaterale bistand skal gå til Afrika. Det er tilfældet i det forslag til finanslov, som regeringen lagde frem i august måned og vil også være det i de kommende år. Der er altså ikke nogen omfordeling væk fra Afrika.

Fattigdomsorienteringen står derfor fortsat som det helt centrale hensyn i udviklingspolitikken. Samtidig er der nye udfordringer. Terror i både rige og fattige lande har mindet os om, at en ny udenrigs- og sikkerhedspolitisk situation har indfundet sig. Det må også udviklingssamarbejdet tage bestik af. Derfor har vi omprioriteret bistanden. Nøgleordene er fokus og effektivitet.

Øget fokus i bistanden indebærer en koncentration af den danske indsats i et mindre antal programsamarbejdslande og sektorprogrammer. Kun sådan opnår vi størst mulig gennemslagskraft. Sigtet er, at få så meget fattigdomsbekæmpelse som muligt for pengene. Derfor koncentrerer vi os nu om eksisterende aktiviteter og lader spørgsmålet om landevalg ligge for en tid.

Regeringen har nøje overvejet, hvordan bistanden kan bruges bedre. Og der er sket meget. Det ville derfor være godt, hvis det også fik en plads i debatten.

70 Udviklingsbistanden skal medvirke til at bekæmpe grundlaget for radikalisering
og ekstremisme. Konfliktforebyggelse og konsolidering af fred er højt på
dagsordenen både bilateralt og multilateralt. Og sandt at sige er stadige
konflikter og krige direkte til skade for udviklingen af de fattige lande og
forbedringen af de fattiges levevilkår. Se blot på Afrika i den forbindelse! I den
75 sammenhæng er ikke mindst FN's rolle afgørende, både under og efter
konflikter. Samarbejdet om Afghanistan og udviklingsindsatsen i de
palæstinensiske selvstyreområder er gode eksempler. Begge steder er nøden stor
pga. konflikterne. Disse indsatser understøtter samtidig Danmarks kandidatur
til FN's Sikkerhedsråd i 2005-06 og indgår dermed i vores samlede
udenrigspolitik.

80

85 Regeringen har afsat 100 mio. kr. årligt til den danske indsats i den arabiske
verden. Initiativet indebærer en styrket dialog med de enkelte lande i regionen.
Denne dialog går fra sikkerhed over god regeringsførelse, pluralisme og
informationsadgang til økonomisk udvikling og kulturelt samarbejde. Gennem
projekter, der relaterer sig hertil, vil der blive arbejdet målrettet på at sikre en
bedre gensidig forståelse. Også her er det vigtigt at se udviklingspolitikken som
90 en integreret del af udenrigs- og sikkerhedspolitikken.

95 Når det gælder bekæmpelse af terrorisme, tror jeg, der er behov for lidt
opklaring. Sidste måned holdt vi en konference om udviklingsbistandens rolle i
bekæmpelse af terrorisme. Debatten viste, at der ikke findes nemme svar, men at
bistanden kan indgå som et af instrumenterne i bekæmpelsen af terrorismens
grundlæggende årsager. Der skal vi fra dansk side være parat til at gå de
100 nødvendige nye veje.

105 Desværre druknede budskabet lidt, fordi kloge hoveder mente at belære os om,
at bistanden ikke kan bruges på kort sigt. Det har jeg nu selv sagt mange gange.

Men terrorismen er desværre inde i en meget dynamisk og farlig udvikling. Og i det 10-15 årige perspektiv, som udenrigspolitikken altid skal inddrage, kan
110 bistanden spille en afgørende rolle for det fremtidige trusselsbillede.

115 Derfor styrkes menneskerettigheder, demokrati og god regeringsførelse som indsatsområde. Effektiv udryddelse af fattigdom kræver, at landene selv fører en ansvarlig politik. Et centralt element i denne indsats er den nye handlingsplan til bekæmpelse af korruption, der blev præsenteret i sommer.

120

På det multilaterale område nedprioriteres samarbejdet med organisationer og programmer, der ikke har tilstrækkelig gennemslagskraft på landeniveau. Til
125 gengæld afsættes ekstra midler til arbejdet med sundhed og befolkningspolitik. Særlig prioritet giver vi til organisationer med hiv/aids højt på dagsorden. Omprioriteringen indebærer derfor ikke færre, men flere midler til hiv/aids.

130

Den bilaterale bistand fokuseres yderligere ved at styrke samarbejdet med de samarbejdslande, der har vist vilje til at tage ansvaret for egen udvikling. Det vil kunne bringe nye penge i spil. Over de næste fem år iværksættes ni nye
135 sektorprogrammer indenfor sundhed (herunder hiv/aids), vand og sanitet samt uddannelse.

140

Iværksættelsen af disse nye sektorprogrammer er konkret udtryk for, at regeringen er parat til at sætte handling bag ordene om at opfylde 2015-målene, der netop vedrører de områder, der nu satses på med de nye sektorprogrammer. Også derfor er jeg glad for, at Rådet har valgt i dag at fokusere på 2015-målene.

145

150 Stærkere involvering af den private sektor er et vigtigt mål for regeringen. Idéen er at fremme en erhvervsudvikling, der sætter partnerlandene i stand til selv at finansiere mere fattigdomsbekæmpelse fremover. Som noget nyt i forlængelse af Johannesburg afsættes 100 mio. kr. til fremme af offentligt-private partnerskaber, der kombinerer statsligt og privat initiativ i udviklingslandene.

155 Samtidig har regeringen klart forpligtet sig til at sikre, at dansk bistand fremover tilpasses de fattige landes fattigdomsstrategier. Etableringen af ”World Diabetes Fund” i samarbejde med Novo Nordisk viser en af de lovende veje frem på dette område.

160

Øget effektivitet i udviklingssamarbejdet skal sikre, at vi får mere bistand for pengene. Her har regeringen gennemført en decentralisering af

165 administrationen af bistanden til programsamarbejdslandene fra 1. september i år, så det daglige samarbejde med partnerlandene sker ude i landene – direkte med vore partnere. Det sikrer, at vi kan gennemføre bistanden med den nødvendige fleksibilitet og i højere grad basere os på partnerens nationale strategi. Donorkoordination og EU-udbud af bistandsleverancer fra 2004 peger

170 i samme retning. Mål- og resultatstyring af bistanden forstærkes, så det sikres, at bistanden er relevant, tidssvarende og effektiv. Gevinsterne kan i stedet anvendes til andre, prioriterede indsatser.

175

Tidligere fik Rådet udleveret den rullende femårsplan inden offentliggørelsen. Det sker ikke længere. Til gengæld har vi debatten i dag på et tidspunkt, hvor der endnu er lejlighed til at sætte præg på finansloven.

180

Udviklingspolitikken må hele tiden forholde sig til en Verden i forandring.

Omprioriteringen sker ikke på bekostning af, men er tværtimod til fordel for fattigdomsorienteringen af dansk bistand. Det er mit håb, at en bred dialog - baseret på fakta - om, hvordan vi bedst indretter bistanden kan fortsætte.

190

En langsigtet, effektiv og fleksibel indsats fra dansk side kan gøre en forskel. En verden til forskel. Jeg ser for min del frem til et fortsat tæt samarbejde med Rådet herom. Tak.

195

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

200

Tags

Det Konservative Folkeparti, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tale-ved-moede-i-raadet-for-internationalt-udviklingssamarbejde>

205

210

215

220